

Aleksis K – Sunnuntai-Kaleva 28.4.

Eläkeiän jälkeen

Uutisissa kerrottiin, että yhä useampi eläkeiän ohittanut haluaa jakaa työntekoa. Kumma juttu. Tuohan tarkoittaa sitä, että ihminen paiskisi töitä vielä kuoltuaankin, koska silloin vasta eläkeikä on ohitettu. Ainakin tähän saakka eläkettä on maksettu koko loppuikä niille, jotka ovat kerran eläkkeelle päässeet.

Viime aikoina on tosin puhuttu paljon siitä, että eläkkeelle pitäisi lähteä entistä myöhemmin, mutta silloin kai on ollut kysymys alaikärajusta. Mutta kukapa tietää, vaikka hallitus puuhaisi kaikessa hiljaisuudessa myös yläikärajan säättämistä. Siis jotenkin sillä lailla, että jos eläke alkaa juosta 65-vuotiaille, se jatkuu vain määräajan ja loppuu esimerkiksi 75-vuotiaana. Sen jälkeen eläkeläinen saisi tulla toimeen miten parhaaksi näkee. Tai ehkä hän tulisi takaisin töihin – jatkuuhan se työura silläkin tavalla.

Jos tällaiseen systeemiin päästään, sitä voidaan kehittää edelleen. Määräaikaisen eläkkeen voisi aivan hyvin nauttia missä tahansa työuran vaiheessa. Ihminen siis olisi töissä ensin vaikka parikymmentä vuotta, lähtisi sitten kymmeneksi vuodeksi eläkkeelle ja palaisi töihin loppuiäkseen. Tällä tavalla tuokin alussa mainittu uutinen kuulostaisi ihan järkevältä.

Liikkuva eläkeikä poistaisi myös sen leimautumisen, että eläkeläisiä pidetään yleensä vanhuksina. Vanhus-sanahan on monen mielestä epäonnistunut, koska se herättää mielikuvan, että kyseessä olisi vanha ihminen. Ei myöskään pidä puhua vanhoista ihmisistä, koska heitä voidaan luulla vanhuksiksi. Ikäloppu, kääkkä, äijä ja ämmä eivät tietysti tule kysymykseenkään ihmisten nimityksinä. Muori, vaari, pappa ja mummi taas sopivat vain sellaisille, joilla on lapsenlapsia. Ikäihminen ja ikääntyvä ovat termeinä aivan mitäänsanomattomia, koska jokaisella ihmisellä on ikä ja kaikki me ikäännymme vuosi vuodelta. Varttuneesta puhumisesta on sama vika, sillä ihminen ei varsinaisesti vartu eli kasva enää aikuisiässä. Seniori tuntuu vähän hienostelevalta ja entinen nuori lähinnä epätoivoiselta.

Oikeastaan mikään niistä nimityksistä, joita nykyisin käytetään tietyn ikäisistä ihmisistä, ei kuulosta asialliselta. Siksi onkin paras keksiä aivan uusi ja täysin neutraali nimitys näille henkilöille. Se ei saa ennestään merkitä mitään eikä se saa leimata kohdettaan millään tavalla. Sen täytyy kuulostaa yhtä mitäänsanomattomalta kuin nykyiset pankkien, postien ja muiden laitosten nimet: Nordea, Itella, Destia, Trafi. Miten siis olisi, jos vanhaa ihmistä alettaisiin nimittää vaikkapa hipuliksi ja koko väestönosaa hipulistoksi?

